

Author

ZBIGNIEW MICHAŁ GŁOWACKI

Title

(DLACZEGO SAKRAMENTY POTRZEBUJĄ WIARY?), WHY DO SACRAMENTS NEED FAITH?

Key words

SACRAMENTS, FAITH, PERSONALISM OF FAITH, HISTORY OF SALVATION, WORD OF GOD, MYSTAGOGY

Słowa kluczowe

SAKRAMENTY, WIARA, PERSONALIZM WIARY, HISTORIA ZBAWIENIA, SŁOWO BOŻE, MISTAGOGIA

Streszczenie

Zbawienie dane przez Boga człowiekowi jest jednocześnie wyzwoleniem go z grzechu ale także daniem mu możliwości życia życiem Bożym. Udział w nim zyskuje człowiek w wierze i sakramentach. Te dwie rzeczywistości są ze sobą złączone co dostrzegł w swym nauczaniu Sobór Watykański II traktując je jako dwa elementy tego samego procesu zbawienia. Określenie relacji pomiędzy nimi jest ważnym problemem teologicznym. Ograniczenie udziału w zbawieniu jedynie do sakramentu skutkuje bowiem sakramentalizmem a pozostawianie tylko przy wierze fideizmem. Związek wiary z sakramentami dostrzec można w ich charakterze personalistycznym i historiozbawczym. Zarówno wiara jak i sakrament angażują bowiem całego człowieka jak i za podstawę mają *Mysterium Christi*. Ich wzajemna relacja jest relacją uzupełniającą. Sakrament potrzebuje wiary aby był owocny dla życia chrześcijańskiego, z drugiej strony wiara jest wyrażana i umacniana na sposób sakramentalny. Czasem w historii Kościoła, w którym związek ten był ściśle podkreślany były pierwsze wieki chrześcijaństwa. W naturalny sposób wiara domagała się wyrażenia w sakramencie, sakrament zaś potrzebował uprzedniej wiary. Powrót do tej właściwej relacji sakramentu i wiary winien dokonać się w dwojaki sposób. Pierwszym jest odniesienie wiary i sakramentu do słowa Bożego, które nada im perspektywę historiozbawczą. Drugim, jest mistagogia, która pozwoli na traktowanie udziału wierzącego w sakramencie jako partycypacji w *Mysterium Chrystusa*. Jeszcze większe związanie liturgii sakramentów ze słowem Bożym w połączeniu z mistagogią sakramentalną może być droga powrotu do pierwotnego związku wiary z sakramentem.

Summary:

Salvation given man by God is at the same time liberating him from sin and giving him a possibility to live a divine life. Man gains participation in it in faith and in sacraments. These two realities are connected with each other, which was noticed by the teaching of the Vatican Council II that treated them as two elements of the same salvation process. Defining the relations between them is a significant theological problem, as limiting participation in salvation to the sacrament only results in sacramentalism; and remaining with faith only — in fideism. The connection between faith and sacraments may be seen in their personalistic and historical-salutary character. Both faith and the sacrament involve the entire man, and have *Mysterium Christi* as their foundation. Their mutual relation is a complementary one. The sacrament needs faith to be fruitful for Christian life, and on the other hand, faith is expressed and consolidated in the sacramental way. The time in the history of the Church, when this relation was emphasized, was in the first centuries of Christianity. In a natural way faith

demanding to be expressed in the sacrament, and the sacrament needed prior faith. Return to this proper relation between the sacrament and faith should happen in two ways. The first one is referring faith and the sacrament to God's Word, which will give it a historical-salutary perspective. The second one is mystagogy that will allow treating the participation of the faithful one in the sacrament as his participation in the Mystery of Christ. Closer ties between the liturgy of sacraments and God's Word, in connection with sacramental mystagogy may be a way to return to the primeval unity of faith and the sacrament.